Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001624

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-04-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сохань Марія Юріївна

2. Mariia Y. Sokhan

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 20-12-2023

Спеціальність за освітою: 081 Право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 081.46.23

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.63.61

Тема дисертації:

1. Соціальний захист осіб з сімейними обов'язками

2. Social protection of people with family responsibilities

Реферат/анотація:

1. До осіб із сімейними обов’язками віднесено: 1) жінок (жінки, які є вагітними; жінки, маючі дітей віком до 3 років; одинокі матері, які (а) виховують дитину до 14 років або (б) дитину з інвалідністю – до 18 років); 2) осіб, які усиновили дитину; 3) батьків, які мають дітей з інвалідністю до досягнення ними 18 років; 4) осіб, які виховують неповнолітніх дітей без матері (батька); 5) осіб, які здійснюють догляд за хворими членами їх сімей; 6) одиноких осіб; 7) жінок та чоловіків, які перебувають у зареєстрованому шлюбі, коли обом із подружжя або одному із подружжю не більше 35 років (молоді сім’ї); 8) батьків, які мають дітей (зокрема трьох та більше дітей – багатодітні сім’ї); 9) батьків, які перебувають у складних життєвих ситуаціях. Автор пропонує запровадити соціально-економічний паспорт для кожної окремої родини. Такий паспорт має включати інформацію про склад та «капітал» сім’ї. Пропонується до «капіталу» сім’ї включати: (1) середньомісячний сукупний дохід сім’ї; (2) наявність у власності житлового приміщення, земельної ділянки

та іншої нерухомості із зазначенням їх площі та ринкової вартості; (3) наявність у власності транспортного засобу, що підлягає державній реєстрації, що включає інформацію про дату випуску такого транспортного засобу. У дисертації висловлюється думка, що відсутність у вітчизняному законодавстві диференціації розмірів допомоги по безробіттю залежно від кількості утриманців призводить до того, що, втративши роботу, працездатна особа позбавляється можливості «прогодувати» свою родину. З метою підвищення соціальної захищеності сімей пропонується вдосконалення пенсійного законодавства за кількома напрямками: уніфікація положень пенсійних законів, в тих випадках, де відмінності не мають під собою об'єктивних підстав; розширення охоплення пенсіями у зв'язку з втратою годувальника за рахунок забезпечення непрацездатних осіб, які перебувають на утриманні годувальника, незалежно від ступеня споріднення з померлим годувальником; підвищення рівня пенсійного забезпечення шляхом повернення до моделі визначення розміру пенсії за віком на основі середнього заробітку і стажу. Констатується, що молоду сім'ю утворюють особи працездатного та дітородного віку, спроможні до активної діяльності та саморозвитку, а відтак потребують особливої турботи держави. Створення належних умов для життя молодої сім'ї сприятиме народженню здорових та забезпечених нащадків, а також економічній активності молодої родини. Автор пропонує переглянути бачення соціального захисту молодих сімей в Україні, зокрема встановити, що молода сім'я має право на підвищені соціальні гарантії в цілому. Йдеться про те, щоб у випадку настання певних страхових випадків молода сім'я отримувала додатково 50 % матеріального забезпечення до усіх видів соціального забезпечення та захисту. Крім цього, висловлюється позиція про нагальність відновлення надання пільгового кредитування житла молодим сім'ям та передбачити створення фонду соціального житла для молодих сімей. Установлено, що відповідно до чинного сімейного законодавства права члена сім'ї має одинока особа, то в аспекті цього дослідження запропоновано поширювати та розглядати особливості соціального захисту осіб з сімейними обов'язками щодо одиноких осіб. Доведено, що наразі надання державної соціальної допомоги на догляд щодо одиноких осіб прив'язано до їх стану здоров'я, що на переконання автора, не є виправданим, позаяк одинока особа повинна мати право на такий вид допомоги незалежно від того чи має вона інвалідність та чи є висновок ЛКК про потребу постійного стороннього догляду. Одинокій особі вже за самим фактом того, що в неї немає працездатних родичів, які зобов'язані за законом її утримувати, має надаватися право на соціальну допомогу на догляд. Тому варто переглянути бачення соціального захисту одиноких осіб, позаяк отримання допомоги на догляд та соціальних послуг не повинне залежати від стану здоров'я одинокої особи. Власне статус одинокої особи як такий має породжувати виникнення права на державну соціальну допомогу на догляд та надання соціальних послуг. У дисертації розглянуто, що усі підстави диференціації правового регулювання соціального захисту осіб з сімейними обов'язками на міжнародному рівні умовно поділені на загальні, які однаково стосуються як чоловіків, так і жінок, і спеціальні, що стосуються лише жінок та надають їм додаткові гарантії рівноправності (це, наприклад, допомоги по вагітності та пологах тощо). Завдяки такому підходу особам із сімейними обов'язками мають змогу працювати з метою отримання доходу, робити свою роботу, не стаючи при цьому об'єктом дискримінації, і виконувати одночасно і свої сімейні та професійні обов'язки з найменшим ризиком для здоров'я і благополуччя як їх самих, так і їх дітей.

2. The following people have family responsibilities: 1) women (women who are pregnant; women with children under the age of 3; single mothers who (a) raise a child under 14 or (b) a child with a disability - under 18); 2) those adopted a child; 3) parents with disabled children under age 18; 4) people raising minor children without their mother (father); 5) people caring for sick members of their families; 6) single persons; 7) married women and men under 35 years of age or one spouse (young families); 8) parents having many children (including three or more children – large families); 9) parents in difficult life situations. The author offered to introduce a social and economic passport for each family. The passport should include information on the family's composition and capital. The family capital was suggested to include: (1) the average monthly total family income; (2) the ownership of the flat, land, and other real estate, indicating their area and market value; (3) the ownership of a vehicle to be registered, including information on its manufacture date. The thesis contains the opinion that since the national legislation doesn't distinguish the unemployment benefit amount depending on the number of dependents, an

able-bodied person fails to feed his family having lost job. In order to improve the social protection of families, the pension legislation was proposed to improve in several directions: unification of the provisions of the pension laws, when differences are not objectively justified; expanding the pension coverage due to the loss of a breadwinner by providing for incapacitated dependents, regardless of the degree of kinship with the deceased breadwinner; increased pension level by returning to the model of determining retirement age based on average earnings and record of service. Young families are considered to be of working and childbearing age, capable of activity and self-development, and therefore need special care of the government. Creating the right conditions for young families' life would contribute to the birth of healthy and well-off children and the young family's economic activity. The author proposed to review the social protection for young families in Ukraine, particularly, to assert that young families have the right to higher social guarantees in general. It means that in case of certain insured accidents, a young family would receive an additional 50% of their social security benefits. In addition, the author stipulated an opinion on the urgency of renewing preferential mortgage lending for young families and creation of a social housing fund for young families. A single person was determined to have the right of a family member according to the current family law, and within the research, the features of social protection of persons with family responsibilities were proposed to be extended and considered regarding single persons as well. State social benefits for care regarding single persons were proved to depend on their state of health, and this, according to the author, was not reasonable, since the single person should be entitled to this benefit regardless of disability and the opinion of the medical advisory board on permanent third-party care. A single person has already had the rights to social benefits for care because he or she has no able-bodied relatives to keep her or him according to law. Therefore, social protection for single persons should be reviewed, since care assistance and social services should not depend on an individual's health. Actually, the status of a single person should give the right to state social benefits for care and such social services as: home care; nursing care; day care; social adaptation; palliative/ hospice care; consultancy; representation of interests; social prevention; mediation, socio-economic (as natural or monetary assistance), transport, and other social services. The thesis contains considerations that, at the international level, all grounds for differentiation of legal regulation on social protection of persons with family responsibilities are conditionally divided into general ones, equally applied to both men and women, and special ones, applied only to women and give them additional guarantees of equality (such as maternity benefits, confinement grant etc.). With this approach, people with family responsibilities are able to work for income, to do their jobs without being discriminated, and at the same time to fulfill their family and professional responsibilities with the least risk to their and their children's health and well-being.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Сохань М. Ю. Право осіб з сімейними обов'язками на соціальний захист: світовий досвід. Право та інновації. 2020. № 2 (30). С. 76–81.
- Сохань М. Ю. Сучасний стан та ефективність системи соціальної допомоги особам з сімейними обов'язками в Україні. Юридичний вісник. 2020. № 2. С. 274–280.
- Sokhan M. On the Issue of Social Services for Persons with Family esponsibilities. Visegrad Journal on Human Rights. 2020. Issue 3. Vol 2. P. 162–166.

- Сохань М. Ю. Особливості пенсійного забезпечення осіб із сімейними обов'язками в разі втрати годувальника. Соціальне право. 2023. № 1. С. 105–113.
- Сохань М. Ю. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування як форма соціального захисту осіб із сімейними обов'язками. Прикарпатський юридичний вісник. 2020. № 2. С. 65–68.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Москаленко Олена Вячеславівна

2. Olena V. Moskalenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0807-0519

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 44, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельничук Наталія Олексіївна

2. Nataliia O. Melnychuk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3692-7601

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ярошенко Олег Миколайович

2. Oleh M. Yaroshenko

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9022-4726

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пономаренко Оксана Михайлівна

2. Oksana M. Ponomarenko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6394-1834

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гоц-Яковлєва Ольга Василівна

2. Olha V. Hots-Yakovlieva

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7217-7329

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Коваленко Олена Олександрівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Коваленко Олена Олександрівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Новолокін Антон Володимирович
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

